

uspokojivého sexuálního styku, pokud jsme komplexním andrologickým vyšetřením vyloučili organickou příčinu poruchy erekce (5, 6, 7).

Výskyt

Psychogenní ED se objevuje u 20 % všech případů poruchy ztopoření. Nutno zdůraznit, že i organická ED je velmi často komplikována psychologickými faktory, které vedou k fixaci poruchy. Patří k nim strach, deprese, anticipační tenze (úzkost z očekávání selhání erekce), osobnostní rysy a konflikty v partnerském vztahu – partnerský sexuální nesoulad (6, 10).

Psychogenní ED se vyskytuje ve dvou vrcholech: u mužů mezi 21. až 30. rokem života a mezi 41. až 50. rokem života (11).

Příčiny psychogenní ED

- **Strach z očekávání:** úzkost z očekávaného výkonu se objevuje u mladého muže poté, co nedosáhl erekce. Muž ztratí sebevědomí, zaměřuje se na svůj penis, zabývá se pouze sebou, ztrácí zájem o partnerku a sexuální vzrušení se vytrácí. Úzkost vyvolá zvýšení hladiny adrenalinu v krvi, působení vazokonstrikce znesnadňuje dosažení erekce. Negativní emoce se ukládá v mozku, vzniká bludný kruh a problém se v horizontu času zhoršuje.
- **Osobnost muže:** úzkostní, nejistí, bázlívi muži, se sklonem k sebe-pozorování, mající nízké sebevědomí se sklony k pocitům méněcennosti, muži hypochondričtí a muži zaměřeni na výkon. Muži s nedostatečnými sexuálními zkušenostmi se mohou při sexu se zkušenější ženou cítit nejistí, což může vyústit v selhání erekce.
- **Odlíšná sexuální orientace:** žena není apetrovaný objekt – nejčastěji u homosexuality nebo pedofilie. Řada mužů spontánně o např.

homosexualitě nehovoří. Je třeba se ptát na obsah sexuálních snů a fantazií.

- **Faktory související se vztahem a partnerkou:** komunikační problémy, nedostatek sebedůvěry, ztráta sexuálního zájmu, závažné konflikty. Není snadné zjistit, zda problém v sexualitě má příčinu v narušeném vztahu, nebo zda je vztah narušen z důvodu sexuálního problému. Sexuální dysfunkce žen mohou vést k rozvoji sexuálních dysfunkcí u mužů a totéž platí i naopak. Na vzniku psychogenní ED se podílí nekonzumovaný vztah, dlouhá, nucená sexuální abstinence muže (nemoc či úmrtí partnerky).
- **Partnerské problémy v nesexuálních oblastech života vedoucí ke stresu:** konflikty při výchově dětí, sociálně-ekonomické problémy rodiny, absence vzájemného porozumění a tolerance.
- **Psychické poruchy:** deprese – nezbytné je odlišit, zda je deprese příčinou nebo důsledkem poruchy erekce; neurózy, zejména úzkostné, poruchy osobnosti, únava, exhausce. U 50–70 % mužů s depresí se projevuje ED, způsobena samotným onemocněním, ale i vlivem užívaných léků.
- **Situační faktory:** společné bydlení s rodiči a obava z vyrušení při sexu, společná ložnice s dětmi, obava z nákazy sexuálně přenosnou chorobou, strach z gravidity.
- **Traumatizující zážitky z minulých sexuálních vztahů.**
- **Absence sexuální výchovy, restriktivní sexuální výchova v důsledku morálních či náboženských postojů, zneužívání v dětství.**
- **Nový fenomén jako příčina psychogenní ED je pornografie.** U uživatelů pornografie se objevuje selektivní porucha erekce, muž má kvalitní erekci při masturbaci, při sledování pornografie, ale v part-